

MMM 1592/00.03.01/2017

Mavi 2003/02.00.00.00/2017

Maa- ja metsätalousministeriön ja Maaseutuviraston
välinen tulossopimus 2018–2022

Sisältö

1. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TOIMIALAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA HALLINNONALAN VIRASTOJEN TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS JA VOIMAVAROJEN HALLINTA SEKÄ MAASEUTUVIRASTON TAVOITELINJAUKSET.....	3
1.1 Maaseutuviraston toimintaan liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus (TA 2018).....	3
1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus (TA 2018)	3
1.3 Voimavarojen hallinta (TA 2018)	4
1.4 Maaseutuviraston tehtävät ja tahtotila	4
2. MAASEUTUVIRASTON VUODEN 2018 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2019–2022	6
2.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet	6
2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet.....	9
2.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet	12
3. SEURANTA JA RAPORTOINTI	14
LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulus ja tunnusluvut ja laskelmat	16
LIITE 2: Maaseutuviraston perustehtäviin vaikuttavan toimintaympäristön kuvaus.....	24

1. MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON TOIMIALAN YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA HALLINNONALAN VIRASTOJEN TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS JA VOIMAVAROJEN HALLINTA SEKÄ MAASEUTUVIRASTON TAVOITELINJAUKSET

1.1 Maaseutuviraston toimintaan liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus (TA 2018)

- A1. Maaseutu on elinvoimainen paikka yrittää ja asua.
- A2. Edellytykset biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kilpailukykyiselle kasvulle ovat hyvät.
- A3. Uusiutuvia luonnonvaroja käytetään kestävästi samalla sovittaen yhteen luonnonvarojen käytön ja suojelun tarpeet.
- A4. Ihmisten, eläinten ja kasvien terveys, hyvinvointi ja turvallisuus on varmistettu vastuullisella toiminnalla.
- A5. Luonnonvara-, kiinteistö- ja paikkatiedot palvelevat laajasti yhteiskunnan tarpeita tukien kilpailukykyä.

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2019–2022, ellei muusta päätetä.

Lisäksi Mavi toteuttaa osaltaan seuraavia hallitusohjelman kärkihankkeita ja muita hallitusohjelmataavoitteita:

- suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase ja sininen biotalous nousuun, joka sisältyy Biotalous ja puhtaat ratkaisut -painopistealueelle
- virasto osallistuu säädösten sujuvoittamista ja normipurkua koskeviin hallitusohjelman kärkihankkeisiin oman tehtäväalueensa osalta
- virasto osallistuu Digitalisoidaan julkiset palvelut -kärkihankekokonaisuuteen

1.2 Toiminnallinen tuloksellisuus (TA 2018)

Toiminta on tuloksellista ja voimavarat suunnataan tehokkaasti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi.

- B1. Tukijärjestelmät ovat yksinkertaiset, hallinnollinen taakka on keveä ja lainsäädännön laatu on hyvä.
- B2. Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta vastaa ennakoivasti yhteiskunnan tietotarpeisiin ja vahvistaa kansallista innovaatiojärjestelmää.
- B3. Hallintomme on avoin, palveleva, tehokas sekä kansallisesti että kansainvälisesti verkostoitunut vaikuttaja.
- B4. Hallinnonala hyödyntää digitaalista teknologiaa, yhteisiä tietolähteitä ja integroituja tietovirtoja oman toiminnan tuottavuuden sekä koko toimialan kilpailukykyyn edistämiseksi.
- B5. Valtion ja hallinnonalan konsernipalveluja hyödynnetään täysimääräisesti.

1.3 Voimavarojen hallinta (TA 2018)

Huolehditaan siitä, että tehtävät ovat tasapainossa voimavarojen kanssa.

- C1. Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin.
- C2. Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita.
- C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty.
- C4. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista.
- C5. Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin.

Näitä toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteita (kohdat 1.2–1.3) sovelletaan myös vuosina 2019–2022, ellei muusta päätetä.

1.4 Maaseutuviraston tehtävät ja tahtotila

Maaseutuvirasto (Mavi) vastaa Euroopan unionin maataloustuki- ja maaseuturahaston varojen käytöstä Suomessa. Virasto hallinnoi vuosittain yli kahden miljardin EU- ja kansallisia tukia. Mavi toimeenpanee tukijärjestelmiä yhdessä kumppaneidensa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY), kuntien yhteistoiminta-alueiden ja toimintaryhmien kanssa.

Mavin strategia 2013–2017¹ pitää kiinni viraston alkuperäisestä perustehtävästä: Mavi luo edellytyksiä elinvoimaiselle maaseudulle, joka tuottaa ruokaa ja hyvinvointia luonnonvaroja kestävästi käyttäen. Tämä tehdään yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön ja sen hallinnonalan muiden toimijoiden kanssa. Mavi haluaa tarjota asiakkaille helppokäyttöiset ja laadukkaat palvelut – tiedon ja tuen – oikein ja ajallaan. Avainasemassa on sähköisen asioinnin rakentaminen tietojärjestelmiin ja hallintokulttuuriin. Maaseutuhallinnon yhteisten prosessien johdonmukainen sähköistäminen on vaikuttavin tapa tehostaa tukijärjestelmän toimeenpanoa.

Mavi toimeenpanee vuonna 2014 käynnistynyttä EU:n ohjelmakauden 2014–2020 uutta yhteistä maatalouspolitiikkaa seuraavan ohjelmakauden alkuun saakka. Strategiakaudella 2013–2017 tärkeimpänä tehtävänä on ollut uuden tukijärjestelmän hallittu toimeenpano yhdessä hallintokumppaneiden kanssa. Mavi on panostanut tiiviiseen vuoropuheluun ja yhtenäiseen ohjaukseen läpi koko maataloushallinnon ketjun. Mavi osallistuu aktiivisesti rahoituskauden 2021–2027 valmisteluun.

Mavin organisaatiota päivitettiin vuoden 2017 alussa siten, että toimintakokonaisuuksista varainhoito ja hallintopalvelut yhdistettiin. Muutoin organisaatio säilyi 1.9.2016 aloittamassaan muodossa, jossa osastoja on kolme (maatalousosasto, maaseudun kehittämisosasto ja markkinaosasto) ja toimintakokonaisuuksia nyt siis kaksi (varainhoito ja hallinto sekä tieto- ja teknologiapalvelut). Suoraan ylijohdajan alaisuudessa toimii sisäinen tarkastus ja viestintä. Laadunvalvontayksikkö siirtyy vuoden 2018 alussa maa- ja metsätalousministeriön alaisuuteen.

Syksyn 2016 organisaatorakenteen muutoksella oli tarkoitus vahvistaa viraston asiakaslähtöistä toimintatapaa sekä kykyä vastata toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Uudistuksen lähtökohtana oli prosessilähtöisen toimintatavan vahvistaminen. Kun jokaiselle prosessille

¹ Nykystrategiaa sovelletaan Ruokaviraston perustamiseen saakka (vuoden 2019 alkuun).

määritellään selkeä omistajuus, avautuu prosessien kokonaisvaltaiselle kehittämiselle paremmat mahdollisuudet.

Uuden organisaation myötä viraston kustannustehokkuuden on huomattu lisääntyneen, kun prosessien hallinta on tehostunut. Näin viraston kyky sopeutua aleneviin määrärahakehyksiin paranee. Uudistuksella voi olla vaikutuksia viraston tulevaan henkilöstötarpeeseen.

Virastossa työ on järkevästi organisoitua, innostavasti johdettua ja osaamista haastavaa. Osaamista ja asiantuntijuutta syvennetään virastolle asetettujen tavoitteiden pohjalta. Johtamiseen ja esimiestyöhön kiinnitetään jatkuvaa huomiota.

Viraston johtoryhmässä 16.11.2017 käsitelty strategiakartta esitetään seuraavassa:

Kuvio 1. Maaseutuviraston strategiakartta 2018–2022.

Maaseutuviraston strategiakartta 2018–2022

Mavi-jory 16.11.2017

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tukijärjestelmät ja maaseudun kehittämisohjelma on toimeenpantu tehokkaasti, yhdenmukaisesti ja mahdollisimman yksinkertaisesti. Näin Mavi edistää osaltaan hallinnonalan tavoitteiden saavuttamista.

Tuet vaikuttavat ja kohdistuvat oikein ruokaketjun toimivuuteen, maaseudun kehittämiseen, biotalouteen ja luonnonvarojen kestävään käyttöön. Tuet hyödynnetään täysimääräisesti.

Toimeenpanon näkökulma on otettu huomioon kaikessa tukijärjestelmien ja säädösten valmistelussa.

Toiminnallinen tuloksellisuus

Toiminta on asiakaslähtöistä ja hyödyntää sähköisen hallinnon ja digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet.

Selkeät ohjeet ja sähköiset järjestelmät tekevät tuen hakemisen helpoksi ajasta ja paikasta riippumatta.

Sujuvat maaseutuhallinnon prosessit takaavat tukien maksun oikein perustein ja ajallaan.

ELYjen, kuntien yhteistoiminta-alueiden, aluehallinnon ja toimintaryhmien laadukas ohjaus varmistaa maaseutuhallinnon yhtenäisen toiminnan.

Mavi kehittää tietojärjestelmiä asiakkaiden tarpeet huomioon ottaen. Tietojärjestelmät ovat taloudellisia ja valtionhallinnon kokonaisarkkitehtuurin mukaisia.

Voimavarojen hallinta: henkilöstö, talous, perusrakenteet

Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin.

Hyvään johtamiseen panostetaan.

Tehtävät ja toiminta sopeutetaan määrärahakehysten puitteisiin.

Valtion- ja aluehallinnon uudistuvat rakenteet tukevat säädösten mukaista maksajavirastotoimintaa.

Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita.

2. MAASEUTUVIRASTON VUODEN 2018 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2019–2022

Mavi, Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira), ja osa Maanmittauslaitoksen tietopalvelukeskuksesta yhdistyvät vuoden 2019 alussa uudeksi virastoksi, jonka nimeksi on ehdotettu Ruokavirastoa. Jäljempänä tulossopimuksessa on käytetty termiä Ruokavirasto.

Tulossopimuksen tunnusluvuissa ei ole otettu huomioon Ruokaviraston perustamisesta, maakuntauudistuksesta eikä EU:n uudesta ohjelmakaudesta 2021–2027 johtuvia vaikutuksia.

2.1 Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Mavin toiminta tukee pääministeri Sipilän hallituksen hallitusohjelman, ja sen toimeenpanosuunnitelman sekä MMM:n hallinnonalan yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamista.

Mavi toimeenpanee tuki- ja korvausjärjestelmiä yhdessä kumppaneidensa kanssa sekä hoitaa muita sille annettuja tehtäviä. Tuki- ja korvausjärjestelmillä mahdollistetaan alkutuotannon elinvoimaisuuden sekä viljelyyn pohjautuvan kulttuurimaiseman ja viljelyalueiden kasvi- ja eläinlajiston monimuotoisuuden säilyminen. Ruuan alkutuotannon säilymisen kautta vaikutetaan maaseudun asuttuna ja elinvoimaisena pysymiseen. Keskeinen väline monien tavoitteiden saavuttamisessa on Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020 (maaseutuohjelma).

Mavin toiminta tukee maaseutuohjelmalle asetettujen strategisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan tulee osaltaan varmistaa, että maaseutuohjelmassa esitetty tuloskehys toteutuu ja suoritusvaraus saadaan kotiutettua täysimääräisesti. Määrälliset tavoitteet ohjelmakaudelle 2014–2020 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taulukko 1. Ohjelman seurantaindikaattorit.

Maaseutu.fi-sivuilla esitettävät ohjelman seurantaindikaattorit	Tavoite
Koulutukseen osallistuneet henkilöt, hlö	25 000 hlö
Investointitukea saaneet maatilat, kpl	7 000 tilaa
Nuorten viljelijöiden aloitustukea saaneet, kpl	2 700 tilaa
Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostukseen, markkinoille saattamiseen ja kehittämiseen investoineet yritykset, kpl	550 yritystä
Eläinten hyvinvoinnin edistämiseen sitoutuneet maatilat, kpl	4 500 tilaa
Neuvontaa saaneet maatilat, kpl	43 000 tilaa
Ympäristö- ja ilmastotoimiin sitoutuminen, %	83 % KMM:sta
Luonnonmukaiseen tuotantoon sitoutuminen, %	16 % KMM:sta
Yritysten perustaminen ja toiminnan kehittäminen, kpl	6 000 yritystä
Luodut työpaikat, kpl	5 700 työpaikkaa
Hankeet	
- palveluiden ja kylien kehittäminen, kpl	3 500 hanketta
- laajakaistahankkeet, kpl	100 hanketta
- yhteistyötoimet, kpl	310 hanketta

Mavin tulee ohjata ELY-keskuksia ja muita toimijoita siten, että niiden toiminnan vaikutuksesta ohjelman tavoitteet saavutetaan.

Mavin tulee toiminnallaan ja toimialaohjauksen kautta vaikuttaa hallituksen kärkihankkeiden tavoitteiden toteutumiseen. Toimialaohjausta toteutetaan siten, että myös muut yhteiskunnalliset tavoitteet ja asiakastyytyväisyys huomioidaan.

Mavin tulee lisäksi varmistaa, että tiedot on raportoitavissa yhtenäisin perustein eri järjestelmistä.

Mavi tukee toiminnallaan edellä kohdassa 1.1 todettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuuden tavoitteita. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus on kuvattu liitteessä 1.

A1. Maaseutu on elinvoimainen paikka yrittää ja asua

- A11. Maaseutualueilla perusrakenteet ja yritystoiminnan yleiset edellytykset ovat kunnossa ja digitalisaation mahdollisuudet on hyödynnetty**
- A12. Maaseudun elinkeinotoiminta on monipuolista**
- A13. Yritystoiminta luo edellytyksiä kasvulle ja työllisyysasteen nousulle**
- A14. Maaseudun asukkaiden elämänlaatu on hyvä**
- A15. Omaehtoinen paikallinen kehittäminen on vahvaa**

A2. Edellytykset biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kilpailukykyiselle kasvulle ovat hyvät

- A21. Ruuantuotannon ja jalostuksen kilpailukyvyyn ja kehittämisen voimavarat on turvattu**
- A22. Bio- ja kiertotalouteen liittyvä yritystoiminta on lisääntynyt ja monipuolistunut**
- A23. Ruokaketjun toiminta on kuluttajalähtöistä**
- A24. Jalostusarvo kasvaa elintarvikeketjussa ja viennissä**
- A25. Kotimaisen ruuan osuus kulutuksesta on kasvanut ja elintarvikkeiden kauppataase parantunut**
- A26. Maatalouden rakenne ja tuottavuus ovat parantuneet ja alalle on saatu riittävästi uusia yrittäjiä**
- A27. Ohjauskäytännöt ja säädökset edistävät yrittäjyyttä ja kokeilukulttuuria**

A3. Uusiutuvia luonnonvaroja käytetään kestävästi samalla sovittaen yhteen luonnonvarojen käytön ja suojelun tarpeet

- A31. Peltujen tuotantokykyä ylläpidetään ja hyvät viljelymenetelmät ovat laajasti käytössä
- A32. Vesien ja maaperän suojelun, luonnon monimuotoisuuden, ilmastonmuutoksen torjunnan ja siihen sopeutumisen vaatimukset on huomioitu ruokaketjun toiminnassa
- A33. Resurssien käyttö ja ravinteiden kierrätys tehostuvat ja luovat uutta liiketoimintaa
- A34. Luonnontuotteiden ja luonnon tarjoamien aineettomien hyödykkeiden käyttö kasvaa.

A4. Ihmisten, eläinten ja kasvien terveys, hyvinvointi ja turvallisuus on varmistettu vastuullisella toiminnalla

- A41. Eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla
- A42. Elintarvikeketjun vastuulliset toimintatavat ovat käytössä ja niitä on kehitetty yhdessä elinkeinon kanssa
- A43. Valvonta on riskiperusteista ja elinkeinon omavalvontaan perustuvaa

A5. Luonnonvara-, kiinteistö- ja paikkatiedot palvelevat laajasti yhteiskunnan tarpeita tukien kilpailukykyä

- A51. Kiinteistö- ja maastotietojärjestelmien hallinnoinnilla ja palveluilla turvataan kansallisen omistus- ja vakuusjärjestelmän toimivuus ja paikantamisen perusta sekä digitalisoituvan yhteiskunnan tietotarpeet
- A52. Hallinnonalan tietovarannot ovat monipuolisesti hyödynnettäviä ja yhteiskäyttöisiä sekä hyvin hallittuja ja turvallisia
- A53. Paikkatietoa keräävillä ja ylläpitävillä on käytössään tutkimuksen innovoimia ja tukemia palveluita, jotka edistävät paikkatiedon yhteiskäyttöä sekä kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin hyödyntämistä ja kehittymistä
- A54. Luonnonvaratieto on ajantasaista ja yhteiskäyttöistä ja sitä hyödynnetään tehokkaasti luonnonvaratalouden ohjauksessa

Edellä mainittujen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osatavoitteiden lisäksi Mavi vaikuttaa osaltaan hallinnonalan luonnonvarataloutta koskevien tavoitteiden toteuttamiseen:

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö metsiin perustuville liiketoiminnoille
- Kalatalouselinkeinot ja kalatalousyritykset uudistuvat, kasvavat ja niiden kilpailukyky paranee
- Sopeudutaan ilmastossa tapahtuviin muutoksiin ja hallitaan sää- ja vesiolojen ääri-ilmiöihin liittyvät riskit
- Suurpetojen aiheuttamat vahingot vähenevät.

Taulukko 2. Yhteiskunnallista vaikuttavuutta koskevien strategisten tavoitteiden keskeiset Mavin tunnusluvut:

Tunnusluku	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Sähköinen tukihakuprosentti pinta-alaperusteisissa tuissa	90	92	92	93	94	95	96
Sähköinen tukihakuprosentti yritys-, hanke- ja rakennetuissa	77	83	86	89	92	95	95
Yritys-, hanke- ja rakennetukivarojen sidontaprosentti	35	40	50	70	90	99	100
Yritys-, hanke- ja rakennetukivarojen maksuprosentti sidonnoista	21	20	30	40	60	80	95
Yritys-, hanke- ja rakennetukivarojen maksuprosentti ohjelman rahoitussuunnitelmasta	7	10	20	30	50	80	95

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2019–2022, ellei muusta päätetä.

2.2 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

Mavi edistää omalla toiminnallaan edellä kohdassa 1.2. todettujen toiminnallisten tuloksellisuuden tavoitteita seuraavasti:

B1. Tukijärjestelmät ovat yksinkertaiset, hallinnollinen taakka on keveä ja lainsäädännön laatu on hyvä.

Mavi tuo tukijärjestelmien suunnitteluun ja lainsäädännön valmisteluun toimeenpanon näkökulman jo valmisteluvaiheessa. Tukijärjestelmien suunnittelussa ja toimeenpanossa pyritään yksinkertaisuuteen ja tukijärjestelmien määrän vähentämiseen, jotta hallinnollista taakkaa ja taloudellisia kustannuksia saadaan alennettua. Erityistä huomiota kiinnitetään ohjeistuksen ja muun materiaalin selkeyteen.

B2. Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta vastaa ennakoivasti yhteiskunnan tietotarpeisiin ja vahvistaa kansallista innovaatiojärjestelmää.

B3. Hallintomme on avoin, palveleva, tehokas sekä kansallisesti että kansainvälisesti verkostoitunut vaikuttaja.

Mavin toiminta on avointa ja toimeenpanon linjaukset perusteltuja. Tuet maksetaan oikein ja ajallaan.

Jatketaan suunnitteilla olevan Ruokaviraston yhdistämistyötä.

Mavi tiedottaa ennakoivasti, aktiivisesti ja yhtenäisesti toimeenpanoon liittyvistä kysymyksistä ja tehtyjen ratkaisujen perusteista MMM:n, yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden suuntaan.

Asiakaslähtöisyys ja sähköisten menettelyjen hyödyntäminen ovat Mavin palvelevan ja tehokkaan toiminnan perusta.

Kehitetään menetelmiä valvonnan vaikuttavuuden saavuttamiseksi ja tehostetaan prosesseja maataloustuotannon valvontaselvityksen pohjalta.

Mavi pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan asiantuntijayhteistyön vahvistamiseen hallinnonalan virastojen välillä ja sitoutuu sovittuihin linjauksiin.

Mavin palvelulupaus

o Viljelijätuet

Maksut: vuoden 2017 viljelijätuet on maksettu pääosin 30.6.2018 mennessä. Joulukuun 2018 loppuun mennessä on maksettu 80 prosenttia tukivuoden tuista.

Hakeminen: vuoden 2018 tukihaku avautuu kahdessa vaiheessa, joista jälkimmäinen vaihe kestää vähintään 4 viikkoa ja Vipu-tarkisteet ovat käytössä tämän ajan.

o Hanke-, yritys- ja rakennetuet

Maaseutuohjelman hanke-, yritys- ja rakennetukien Hyrrä-verkkoasointipalvelun toiminnot ovat asiakkaiden ja hallinnon käytettävissä. Toimijat saavat tarvitsemansa luotettavan ja ajantasaisen seurantatiedon kohtuullisessa ajassa.

o Markkinatuet

Koulujakelutuen maksujen käsittelyaika korkeintaan kaksi kuukautta EU-asetuksen asettaman kolmen kuukauden sijaan.

B4. Hallinnonala hyödyntää digitaalista teknologiaa, yhteisiä tietolähteitä ja integroitua tietovirtoja oman toiminnan ja tuottavuuden sekä koko toimialan kilpailukyvyn edistämiseksi.

Tietojärjestelmät ovat toimivia ja sähköiset prosessit sujuvia nyt tiedossa olevissa toiminnoissa. Niiden avulla edistetään tukijärjestelmien tehokasta ja tuloksellista toimeenpanoa. Prosessien sujuvuus ja häiriöttömyys pyritään varmistamaan myös maakuntauudistuksen, Ruokaviraston perustamisen ja tulevan ohjelmakauden valmistelun yhteydessä.

Mavi kehittää toimeenpanoprosesseja, sähköisiä palveluja ja tietojärjestelmiä eri toimijoiden tarpeet ja tarkastuselinten suositukset huomioiden yhteistyössä hallinnonalan virastojen kanssa.

Mavi osallistuu aktiivisesti toimialan kokonaisarkkitehtuurityöhön ja hallintamallin kehittämiseen, yhteisten palvelujen toteutukseen sekä yhteisen tuotantoympäristön ja kehitys- ja testiympäristön uudistamiseen.

Maaseutuhallinnon sähköisten prosessien, palvelujen asianhallinnan ja tiedonohjauksen vastuut ja tehtävät selvitetään sekä tehdään tarvittavat muutokset Ruokaviraston yhdistämistyötä ajatellen.

Mavi tavoittelee tietovarantojen ja tietojärjestelmien sekä erilaisten rekistereiden parempaa hyödyntämistä, jotta voidaan välttää saman tiedon kysymistä asiakkaalta useaan kertaan.

B5. Valtion ja hallinnonalan konsernipalveluja hyödynnetään täysimääräisesti.

Mavissa hyödynnetään valtiokonsernin palveluja ja toimintatapoja mahdollisimman täysimääräisesti. Kieku-toimintatapaa ja Palkeiden palveluja käytetään kattavasti. Toimitilat ja niihin liittyvät palvelut ovat suurimmaksi osaksi Senaatin tuottamia ja hankkimia, ja hankintatoimessa hyödynnetään Hanselin puitesopimuksia ja hallinnonalan yhteistä puitejärjestelyä. Lisäksi käytetään Valtorin toimialariippumattomia it-palveluja maksajavirastoympäristöön liittyvää kokonaisuutta lukuun ottamatta. Tavoitteena on siirtää tämä osio Valtoriin heti, kun palveluvaatimukset täyttyvät. Tietotekniikan palvelukeskuksen (Mitpa) palveluja virasto käyttää kattavasti. Julkisen hallinnon yhteistä palveluarkkitehtuuria ja palveluväylää pyritään hyödyntämään ja liittämään siihen tietovarantoja ja sähköisiä palveluita.

Hallinnonalan yhteisen arkkitehtuurin ja järjestelmien kehittämistä jatketaan yhteistyössä palvelukeskuksen ja muiden virastojen kanssa. Yhteisen tuotantoympäristön osalta tavoitteena vuonna 2018 on, että Meta2-ympäristö otetaan kokonaisuudessaan käyttöön ja taataan tältä osin toiminnan jatkuvuus.

Laissa hallinnon yhteisistä sähköisen asiainnin tukipalveluista (571/2016, KaPA-laki) edellytetyt palveluita otetaan käyttöön erillisen suunnitelman mukaisesti, ja lain toimeenpanoa seurataan.

Näitä tavoitteita sovelletaan myös vuosina 2019–2022, ellei muusta päätetä.

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus on kuvattu liitteessä 1.

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut:

Taulukko 3. Kulut, tuotot ja henkilötövuodet toiminnoittain.

	Toteuma 2016			Ennuste 2017			Arvio 2018		
	Kulut	Tuotot	Htv	Kulut	Tuotot	Htv	Kulut	Tuotot	Htv
	1 000€	1 000€		1 000€	1 000€		1 000€	1 000€	
Viljelijätuet	16 828	622	97	17 495	235	93	17 713	374	92
Markkinatuet	3 189	297	26	2 813	260	23	3 100	260	22
Hanke-, yritys- ja rakennetuet	6 018	1 817	52	6 477	1 484	54	6 447	815	52
Maaseutuverkosto-yhteistyö	1 870	1 387	10	1 599	966	10	1 792	1 205	10
Metsätalous	393	12	4	442	27	5	431	20	4
Elinkeinokalatalouden tehtävät	491	108	5	489	153	5	506	116	5
Riistatalous	114	1	2	188	1	2	155	1	2
Porotalous	17	0	0	55	0	1	37	0	1
Feed vähävaraisten ruoka-apu*	308	125	3	309	96	3	318	100	3
Ydintoiminnot yht.	29 228	4 369	199	29 867	3 222	196	30 500	2 890	191
Ohjaustoiminnot yhteensä	393	17	4	404	4	5	400	10	4
Yhteensä	29 621	4 386	203	30 271	3 226	201	30 900	2 900	195

* Kustannukset ja tuotot sisältävät Feed-ohjelman teknisen avun osuuden, mutta eivät varsinaiseen ruoan hankintaan, jakeluun ja varastointiin liittyviä kustannuksia ja tuottoja.

Taulukko 4. Toiminnallisen tehokkuuden ja laadunhallinnan tunnusluvut.

Tunnusluku	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Toiminnallinen tehokkuus							
Taloudellisuusindeksi ¹⁾	-	100	-				
Tuottavuusindeksi ¹⁾	-	110	-				
Laadunhallinta ja sen kehitys							
Asiakastytyväisyyskysely [kun tehty]							
1. Käyttäjätuen asiakastytyväisyys (asteikko 4-10)	8,0	8,1	8,2	8,3	8,4	8,5	8,5
2. Valvonnan asiakastytyväisyys (asteikko 4-10)	8,25		8,4		8,4		8,4
Sähköisten palveluiden häiriöttömyys, % ²⁾	Vipu 95 Hyrrä 97	Vipu 95 Hyrrä 95	Vipu 95 Hyrrä 95	Vipu 95 Hyrrä 95	Vipu 95 Hyrrä 95	Vipu 95 Hyrrä 95	Vipu 95 Hyrrä 95

¹⁾ Tuottavuusindeksi perustuu Tilastokeskuksen julkaisemaan valtion tuottavuustilastoon.

²⁾ Tarkoitetaan Vipu-palvelun häiriöttömyyttä keskeisten tukihakujen ja ilmoitusaikojen aikana. Hyrrän osalta tarkastellaan koko teknistä käyttöaikaa 24/7.

Maksullista toimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut, tavoitteet ja niiden arvioitu kehitys sekä henkilötövuodet on kuvattu liitteessä 1.

2.3 Voimavarojen hallinnan tavoitteet

Maville asetetaan edellä kohdassa 1.3 todettujen voimavarojen hallintaa koskevien tavoitteiden perusteella seuraavat tavoitteet.

C1. Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin.

Mavi sopeuttaa ministeriön kanssa sovittavalla tavalla viraston tehtävät ja toiminnan asetettuihin tavoitteisiin määrärahakehysten mukaisesti. Nykyisten tietojärjestelmien uudistustarve jatkuu vielä vuosina 2018 ja 2019. Virasto käyttää mahdollisuuksien mukaan kehittämistoimiin sille kertynyttä siirtyvää erää vielä kyseisinä vuosina. Lisäksi Mavi ja maa- ja metsätalousministeriö etsivät ratkaisut yhdessä sovittavien tietojärjestelmien kehittämishankkeiden lisärahoituksen turvaamiseksi.

Mavi panostaa toiminnassaan pitkän aikavälin suunnitteluun ja suunnitelmien mukaiseen toteutukseen sekä tulevaisuudessa tarvittavien voimavarojen ennakoitavuuteen. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä hyvä johtaminen ovat avainasemassa tavoitteiden saavuttamiseksi.

C2. Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita.

Mavin toimitilahallinta, toimipaikkaverkko ja hankintatoimi ovat valtiokonsernin yhteisten linjausten mukaisia. Toimitilatehokkuuden parantamiseen ja uusien työnteon tapojen hyödyntämiseen ja kehittämiseen panostetaan.

C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty.

Mavi toimii aktiivisesti, jotta eri rahoitusmuodot tulevat tehokkaasti hyödynnettyiksi. Tiiviiseen kumppaniyhteistyöhön, viestintään ja koulutukseen panostetaan koko ohjelmakauden ajan. Lisäksi Mavi seuraa aktiivisesti varojen käytön kehittymistä ohjelmakauden aikana.

C4. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Mavissa 1.9.2016 käyttöön otetulla prosessimaisella organisaatorakenteella pystytään paremmin vastaamaan asiakastarpeisiin ja toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Myös johtamiseen ja ohjaukseen liittyvät toiminnot vahvistuvat, kun koko prosessin vastuu ja päätöksenteko sijaitsee samalla osastolla.

Mavi osallistuu aluehallinnon uudistuksen valmisteluun tuomalla siihen tukijärjestelmien toimeenpanon, maksajavirastoasioiden sekä alue- ja paikallishallinnon organisaatioiden ohjauksen näkökulman.

C5. Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin.

Mavi panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen. Henkilöstön tehtävänkuvien määrittelyssä hyödynnetään monipuolisesti osaamista ja eri tehtäviin pyritään löytämään parhaat tekijät. Mahdollisuuksia tehtäväkiertoon ja työssä kehittymiseen edistetään mm. sisäisillä hakumenettelyillä. Työtyytyväisyyttä mitataan vuosittain kyselyllä (VMBaro).

Näitä tavoitteita sovelletaan myös vuosina 2019–2022, ellei muusta päätetä.

Voimavarojen hallintaan liittyvien tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus on liitteessä 1.

Taulukko 5. Voimavarojen hallintaa koskevat keskeiset tunnusluvut ja niiden ennakoitu kehitys:

Tunnusluku	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Henkilöstön rakenne							
- Henkilöstömäärä, henkilötyövuotta, josta	202,6	201	195	194	191	186	183
- toimintamenomomentilta palkattu	175,7	175	174	173	170	165	162
- muilta TA-momenteilta palkattu ¹⁾	21,5	21	21	21	21	21	21
- todentamisviranomaisen työ	5,4	5	-	-	-	-	-
Hyvinvointi ja osaaminen							
- Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku 1-5 (VMbaro)	3,57	3,64	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
(- Työyhteisöindeksi (VM/Baro)	3,88	3,92	3,90	3,90	3,90	3,90	3,90
(- Johtajuusindeksi)	3,55	3,57	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65
(- Innovointikyvykyys)	3,63	3,75	3,70	3,75	3,75	3,75	3,75
- Sairauspoissaolot, tpv/htv	6,7	5,9	5	5	5	5	5
- Terveyspäiväprosentti (%) ²⁾	97,4	97	98	98	98	98	98
- Koulutustaso, indeksiluku	6,4	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2
- Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)	3,4	3,5	4	4	4	4	4
Muut							
Toimitilatehokkuus [tsto] ³⁾	18,7	19,3	18,8	18	18	18	18

¹⁾ Teknisen avun resurssit vuodesta 2018 eteenpäin (verkostopalvelut 7 htv, Mavin omat 10 htv, FEAD 2 htv, kalatalous 2 htv).

Tulevan ohjelmakauden teknisen avun resurssien määrä varmistuu myöhemmin, taulukossa oletettu tason pysyvän samana.

²⁾ Laskenta: Mittari on niiden työpäivien % -osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä. Mittari on: 100,0 % - (sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

³⁾ Senaatin HTH-järjestelmän tieto toimitustiloja koskien.

Mavin rahoituslaskelma sekä tuotto- ja kululaskelma on esitetty liitteessä 1.

3. SEURANTA JA RAPORTOINTI

Mavi toimittaa ministeriölle vuoden 2018 tulostavoitteiden toteutumista koskevan väliraportin 31.8.2018 mennessä. Merkittävien poikkeamien osalta Mavin tulee olla yhteydessä ministeriöön mahdollisimman pikaisesti. Tulostavoitteiden lopullinen toteuma raportoidaan osana tilinpäätöstä.

Tulostavoitteiden toteuman arvioinnissa käytetään valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa: 1 = Tavoitteesta on luovuttu, 2 = Tavoite ei ole toteutunut, 3 = Tavoite on toteutunut osittain, 4 = Tavoite on saavutettu, 5 = Tavoite on ylitetty. Asteikko on Valtiokonttorin suosituksen mukainen.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus toimitetaan ministeriöön 28.2.2019 mennessä täydennettynä mahdollisilla tulosohjauksessa mainituilla lisätiedoilla.

Mavin perustehtäviin vaikuttavien toimintaympäristön muutosten kuvaus (liite 2) sekä tulostavoitteet, niihin liittyvät toimenpiteet, tunnusluvut ja laskelmat päivitetään vuosittain.

Helsingissä 23. päivänä tammikuuta 2018

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio
Maa- ja metsätalousministeriön puolesta

Ylijohtaja Antti-Jussi Oikarinen
Maaseutuviraston puolesta

Maaseutuviraston tulossopimus 2018–2022

LIITE 1: Tulostavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet, niiden aikataulutus sekä tunnusluvut ja laskelmat

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus:

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus:

Toimenpide	Tulos-tavoite	2018	2019	2020	2021	2022
1. Kilpailutetaan/toimeenpannaan uusimuotoisen koulujakelujärjestelmän mukaiset liitännäistoimenpiteet.	A25, B1	x				
2. EUTR-tarkastusten määrä 2018: Mavi toteuttaa 35 tuontipuutarkastusta.	A12, A13, A22, B3, B4	x				
3. Osallistutaan vuonna 2021 alkavan ohjelmakauden valmisteluun ja etukäteisvaikuttamiseen.	A1–A4	x	x	x		
4. Toimialaohjauksen ja Mavin omien prosessien avulla varmistetaan, että maaseutuohjelman tavoitteet toteutuvat siten, että suoritusvaraus saadaan.	A11, A12 A13, A14 A15	x				
5. Ruokapoliittisen selonteon mukaisesti edistetään ruoka-alan toimijoiden välistä yhteistyötä viestinnän keinoin (kansalliset laatujärjestelmät, EU-laatupolitiikka).	A22, A23, A25	x	x			
6. Tiedon tarvitsijalla on käytössään laaja valikoima luotettavia raporttipohjia. Laaditaan työsuunnitelma ja ohjeistus, ja edetään pohjien toteutuksessa siten, että maaseutuohjelman tavoitetaulukko on vakioraporttina saatavilla vuoden 2017 raportointia varten huhtikuussa 2018 ja muut mahdolliset vakioraportit ovat käytettävissä vuoden 2018 loppuun mennessä.	A11, A12, A13, A14, A15, A52, A53, B3	x				
7. Leader-ryhmien toimintarahen ja teknisen avun käsittelyajat lyhentyvät (tavoite alle 90 vrk nykyisen 140 vrk:n sijaan).	A15, B3	x				
8. Mavi osuus HO-kärkihankkeiden toimeenpanossa	A11, A12 A13, A21 A22, A24 A25, A26					
Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase ja sininen biotalous nousuun		x	x			
Mavi osallistuu säädösten sujuvoittamista ja normipurkua koskeviin hallitusohjelman kärkihankkeisiin oman tehtäväalueensa osalta		x	x			
• arvioimalla jatkuvasti toimintaansa ja karsimalla toiminnastaan tarpeetonta byrokratiaa • etsimällä yhdessä MMM:n kanssa edelleen lainsäädännön ja ohjauksen keinoin mahdollisuuksia liialliseksi koetun byrokratian keventämiseksi • sähköistämällä prosesseja mahdollisimman laajasti						

Laskennan tietoja on avattu tuen hakijoille. Virasto tavoittelee peltovalvontaprosessin sähköistämistä kokonaisuudessaan. Eläin- ja erikoistuet: - Eläin- ja erikoistukien käsittelyn siirto uuteen Tukisovellukseen siten, että käsittely mahdollista vuonna 2019. Eläinvalvonta ja täydentävät ehdot Mavi ja Evira käynnistävät vuonna 2018 eläinvalvonnan ja täydentävien ehtojen tietojärjestelmän kehittämisprojektin, jonka on tarkoitus valmistua vaiheittain vuosien 2019–2020 aikana. a) Eläinvalvonnan määrittely ja tekninen suunnittelu on valmis. b) Eläinvalvonnan osiosta on otettu käyttöön vähintään valvonnan haku- ja ohjausnäyttö, valvontatapahtuman tietojen tallennus ja pöytäkirjan tulostaminen. - Kehitetään maataloustuotannon valvonnan prosesseja ja tietovirtojen käsittelyä ja yhteistyössä MMM:n, Eviran, Tukesin ja MML:n kanssa maataloustuotannon valvontaselvityksen tulosten perusteella sekä tulevaa monitorointivalvontatapaa silmällä pitäen - Petovahinkojen sähköisen vahinkoilmoitus- ja korvaushakemuspalvelun (PESÄ) ja Tukisovellukseen tai Hyrrään tarvittavien rajapintojen kehittäminen yhteistyössä MMM:n ja MML:n kanssa - Hyödynnetään julkisen hallinnon palveluarkkitehtuuria ja –väylää ja otetaan käyttöön KaPA-lain palveluja sekä integroidaan Mavin tietovarantoja ja palveluja palveluväylään. - Veron laajojen verotietojen ja PRH:n yhdistysten ja yritysten nimenkirjoitusoikeustietojen tuonti Hyrrän käyttöön		x	valmis			
		x	x	x		
		30.6.				
		31.12.				
		x				
		x	x			
		x	x			
11. Selvitetään osana digitalisaatiota sähköisten ja sähköistettävien prosessien asianhallinnan ja tiedonohjauksen vastuut.	B4	x				
12. Varmistetaan yhteisen tuotanto- ja sovelluskehitysympäristön siirto, uuden ympäristön käyttöönotto ja hallinta sekä sovellusten siirtoon uuteen tuotantoympäristöön yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.	B4	x				
13. Toteutetaan uuden EU-tietosuoja-asetuksen vaatimat toimenpiteet.	B4	x 25.5.				

Mavin maksullista ja yhteisrahoitteista toimintaa koskevat keskeiset tunnusluvut:

Tunnusluku	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Maksullinen toiminta							
- Julkisoikeudelliset tuotot yhteensä	254 482	255 000	255 000	255 000	255 000	255 000	255 000
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	232 684	260 000	255 000	255 000	255 000	255 000	255 000
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	21 798	-5 000	0	0	0	0	0
- Kustannusvastaavuus, %	109,4 %	98 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
- Liiketaloudelliset tuotot yhteensä	22 201	13 000	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000
- Kustannukset yhteensä (erillis ja yhteis)	26 196	21 000	15 000	200 000	200 000	200 000	20 000
- Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-3 995	-8 000	0	0	0	0	0
- Kustannusvastaavuus, %	84,8 %	62 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Yhteisrahoitteinen toiminta*							
- Tuotot yhteensä, josta	322 581	300 000	300 000	-	-	-	-
- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	-	-	-	-	-	-	-
- EU:lta saatava rahoitus	-	-	-	-	-	-	-
- muu valtiontalouden ulkop. rahoitus	322 581	300 000	300 000	-	-	-	-
- Kokonaiskustannukset	1 902 401	2 020 000	1 300 000	-	-	-	-
- Tuotot - kustannukset (=oma rahoitus)	-1 579 820	-1 720 000	-1 000 000	-	-	-	-
- Omarahoitusosuus, %	83,0 %	85 %	77 %	-	-	-	-

* Yhteisrahoitteisella toiminnalla tarkoitetaan Makeran rahoitusosuutta Hyrrä-järjestelmälle. Vuoden 2018 Makeran käyttösuunnitelmaa ei vielä hyväksytty.

Voimavarojen hallinta:

Voimavarojen hallintaan liittyvien tavoitteiden toteuttamista tukevat toimenpiteet ja niiden aikataulutus:

Toimenpide	Tulos-tavoite	2018	2019	2020	2021	2022
14. Toiminnan sopeuttaminen käytettävissä olevaan määrärahaan	C1, C2 C4					
TA-määrärahan / kehyksen ylittävät tarpeet yhteensä, josta tietojärjestelmien kehittäminen		3,148 3,148	4,575 4,575	1,839 1,839	0,439 0,439	
Sopimuskaudella toteutetaan seuraavat toimenpiteet:						
- Eläkkeelle siirtyviltä vapautuvia virkoja ei täytetä		0,06	0,06	0,180	0,300	0,180
- Toimitilarakenteen tarkastelu						
Tulojen muutos:						
- FLEGT-lupajärjestelmän kautta saatavat tulot		-0,05				
Siirtyvän erän käyttö		0,948	0,677			
MMM tuottavuusraha		2,700				
TA-määrärahan / kehyksen ylittävät tarpeet yhteensä, joiden rahoitukseen haetaan keinoja yhdessä MMM:n kanssa (ei sisällä uuden ohjelmakauden eikä maakuntauudistuksen tarpeita)			3,892	1,659	0,139	
15. Mavi osallistuu aktiivisesti maakuntauudistuksen ja maakuntien kanssa käytävien neuvotteluiden valmisteluun.	C1	x	x			
16. Mavi valmistelee maksajavirastosopimusluonnokset tulevia maakuntia varten.	C1	x	x			

Mavin rahoituslaskelma, 1000€

Rahoituslähde	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	33 654	33 035	32 850	30 747	30 667	29 267	28 487
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	33 183	31 565	30 150	30 747	30 667	29 267	28 487
- Nettomääräraha / nettokäyttö	25 177	24 470	23 126	24 128	24 048	22 648	21 868
- Yhteisrahoitus valtion talousarvionalouden sisältä (LKP 3978)	0	0	0	0	0	0	0
- Yhteisrahoitus EU:lta (LKP 3971)	0	0	0	0	0	0	0
- Muu yhteisrahoitus valtion talousarvion ulkopuolelta (LKP:t 3970 ja 3979)	357	300	300	-	-	-	-
- Maksullinen toiminta (LKP 30 -alk.)	276	277	270	275	275	275	275
- Muut tulot (mm. muut 3-alk. sekä 50-, 60 ja 80-alk. LKP:t)	7 373	6 518	6 454	6 344	6 344	6 344	6 344
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat) *	471	1 470	2 700	-	-	-	-
Toimintamenomomentin rahoitus							
Nettokäyttö/ -käyttöarvio **	25 177	24 470	23 126	24 128	24 048	22 648	21 868
TP/Budjetoitu/TAE	26 250	24 202	22 178	22 053	22 209	22 209	22 209
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha (arvio)	3 520	4 593	4 325	3 377	2 700	2 700	2 700
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha (arvio)	4 593	4 325	3 377	2 700	2 700	2 700	2 700

* 2016: momentit 30.01.01.4 ja 30.20.47.1. 2017: momentit 30.01.01.4, 30.20.47.1 ja 30.01.23. 2018: momentit 30.01.23.

** Suunnittelujaksolla arvioitu nettokäyttö on budjetoitua suurempi. Viraston siirtyvää erää ei arvioiden mukaan voida käyttää vuoden 2019 jälkeen toiminnan rahoittamiseen, jotta viraston maksuvalmius ei vaarannu. Maaseutuvirasto ja maa- ja metsätalousministeriö etsivät yhdessä ratkaisut sovittavien tietojärjestelmien kehittämishankkeiden lisärahoituksen turvaamiseksi.

Mavin tuotto- ja kululaskelma, 1000 €:

	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
TOIMINNAN TUOTOT	4 386	3 226	2 924	2 819	2 819	2 819	2 819
Maksullisen toiminnan tuotot	276	277	270	275	275	275	275
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0	0	0	0	0	0	0
Muut toiminnan tuotot	4 110	2 949	2 654	2 544	2544	2544	2544
TOIMINNAN KULUT	25 956	28 680	29 975	25 928	25148	24348	24168
Aineet, tarvikkeet, tavarat							
- Ostot tilikauden aikana	131	100	100	103	103	103	103
- Varastojen lisäys(-)/vähennys(+)	3	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	11 401	11 000	11 500	11 480	11 300	11 000	10 820
Vuokrat	1 189	1 220	1 210	1 250	1 250	1 250	1 250
Palvelujen ostot	10 844	11 000	11 800	10 000	9 900	9 900	9 900
Muut kulut	777	900	800	845	845	845	845
Valmistus omaan käyttöön (-)	-3 075	-1 800	-1 700	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Poistot	4 439	6 000	6 000	5 000	4 500	4 000	4 000
Sisäiset kulut	250	260	265	250	250	250	250
JÄÄMÄ I	-21 574	-25 454	-27 051	-23 109	-22 329	21 529	-21 349
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1	1	0	0	0	0	0
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT	0	0	0	0	0	0	0
JÄÄMÄ II	-21 573	-25 453	-27 051	-23 109	-22 329	-21 529	-21 349
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA -KULUT							
Siirtotalouden tuotot	-3 620	-3 500	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800
Siirtotalouden kulut	3 720	3 500	3 900	3 850	3 800	3 800	3 800

Mavin tietohallinto ja muut perusrakenteet

1000€	Toteuma 2016	Ennuste 2017	Tavoite 2018	Alustava tavoite 2019	Alustava tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022
- Tietotekniikan käyttökulut (LKP mm. 4204, 4304, 4322x, 4323x, 4325x, 4327x)	6 662	7 986	9 506	9 326	9 226	9 226	9 226
- Tietotekniikkainvestoinnit (LKP 1120, 1140, 11490 tietovarastot, 1255)	7 323	5 428	3 420	6 300	3 600	2 000	1 500
- Muut merkittävät investoinnit (LKP 11xx, ei 1120, 1140)	0	0	0	0	0	0	0

Ei sisällä uuden ohjelmakauden eikä maakuntaudistuksen tarpeita.

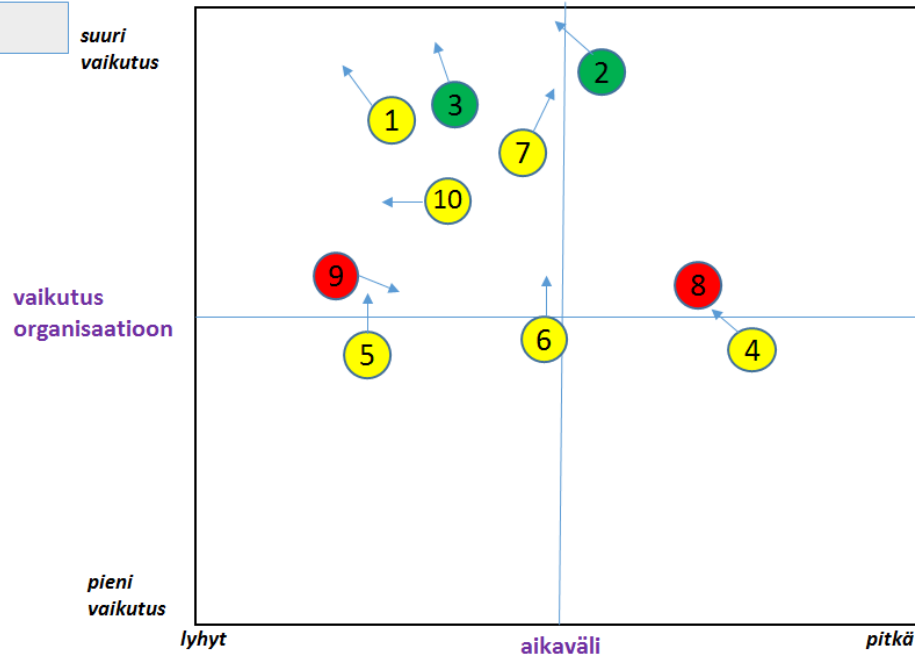
LIITE 2: Maaseutuviraston perustehtäviin vaikuttavan toimintaympäristön kuvaus

(toimintaympäristön kuvaus on valmisteltu yhdessä Eviran, Mavin ja Mitpan kanssa ja on yhteinen Elintarviketurvallisuusvirastolle ja Maaseutuvirastolle, valmistautuen tulevan Ruokaviraston perustamiseen)

A. Toimintaympäristön keskeiset muutostekijät*

1. Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat ja monipuolistuvat
2. Kasvin- ja eläinterveystilanteen ja mikrobilääkeresistenssin paheneminen sekä ravitsemuksellisten ja elintarviketurvallisuusriskien lisääntyminen
3. Maatalous- ja maaseutupolitiikan muutokset
4. Bio- ja kiertotalouden merkityksen kasvu luonnonvarojen vähenemisen ja ilmastonmuutoksen vuoksi
5. Petoksellisen ja rikollisen toiminnan lisääntyminen markkinoiden kansainvälistyessä
6. Julkisen hallinnon resurssien niukkeneminen, hallinnon rakenteiden (ja toimintatapojen) muuttuminen
7. Osaamis- ja kyvykkyyksivaatimusten muuttuminen sekä viranomaisilla että asiakkailla
8. Vaikeasti ennakoitavat tilanteet lisääntyvät politiikassa ja markkinoilla
9. Mediaympäristön muuttuminen, kansalaisaktiivisuuden lisääntyminen, asiantuntijuuden uskottavuuden mureneminen
10. Uusi teknologia ja digitalisaatio edellyttävät toimintatapojen muutosta

*muutostekijät eivät ole tärkeysjärjestyksessä

B. Näkökulmat:

- Aika / reagointiaika / vaik. ajankohta
- Vaikutus organisaatioon
- Organisaation sopeutumismahdollisuus
 - vähäinen
 - osittainen
 - suuri
- Muutoksen suunta

Toimintaympäristöanalyysin muutostekijöiden taustoitus

muutostekijät eivät ole tärkeysjärjestyksessä

Toimintaympäristön muutostekijät	Muutostekijöiden taustoitus
1. Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat ja monipuolistuvat	• Palveluiden sähköistäminen merkitsee uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja opettelua kuluttajilta, yrittäjiltä ja viranomaisilta. Vaatimukset ja odotukset muuttuvat myös väestön ikääntymisen ja nuorten mukanaan tuomien uusien toimintatapojen myötä. Asiakkaiden osallistaminen palveluiden ja tuotteiden kehittämiseen, suunnitteluun ja tuottamiseen korostuu. • Teknologinen kehitys ja viestinnän murros mahdollistavat mm. yritystoiminnan, tuotevalikoiman ja palvelumuotojen nopeat muutokset sekä asiakkaan osallistamisen palveluiden ja tuotteiden suunnitteluun, kehittämiseen ja tuottamiseen. • Kilpailun koveneminen muuttaa yritystoimintaa (yrityskoon kasvaminen, kansainvälistyminen, tuotevalikoiman muuttuminen, teknologian hyödyntäminen, laboratoriokentän muutokset, maatalouden muuttuminen yhä enemmän yrittäjämäisemmäksi ja yhtiömuotoisemmaksi jne.) ja se voi myös heikentää yritysten vastuullisuus- ja turvallisuusajattelua. • Yritystoiminnan polarisoituminen (esim. toimintaansa kehittävät - taantuvat; vastuulliset - piittaamattomat; isot - pienet) edellyttää erilaisia palveluita viranomaisilta sekä viranomaisyhteistyön lisääntymistä. • Kuluttajien tietoisuus ja kriittisyys ovat lisääntyneet ja ruokaan ja ruuantuotantoon liittyvät trendit kulkevat nopeasti maailmalta (urbaaniviljely, ekologisuus, eettisyys, terveystrendit, erikoistuminen, lähiruoka, luomu, kasviperäisen ruuan arvostus, uudet raaka-aineet ja ruuanvalmistustavat) • Väestössä tapahtuvat muutokset vaativat erilaisia palveluita viranomaisilta (ikäntyvien terveys- ja osaamishaasteet, elintapasairaudet, ns. diginatiivien toimintatavat, kansainvälistyminen, monikulttuurisuus, kaupungistuminen jne.) • Tarve tukea vienti- ja tuontitoimintaa tuo uusia osaamisvaatimuksia myös viranomaisille
2. Kasvin- ja eläinterveystilanteen ja mikrobilääkeresistenssin paheneminen sekä ravitsemuksellisten ja elintarviketurvallisuusrisien lisääntyminen	Muutostekijöitä, jotka vaikuttavat toisaalta tauti- ja turvallisuustilanteeseen ja toisaalta riskienhallintatoimenpiteisiin: • Ilmastomuutos • Globalisaatio - kansainvälistyminen – tavarat, ihmiset, trendit, kasvit, eläimet, vierastyövoima, kulttuurit, tieto ja myös esim. taudit/tuhoojat ja kriisit liikkuvat nopeasti, jolloin varautumisen merkitys lisääntyy. • Puhtaan veden puute • Mikrobilääkeresistenssi (AMR) vaarantaa eläinten klinisen hoidon kotieläinkontakteissa ja elintarvikehygienian pettäessä ihmisten terveyden • Elintapasairaudet (lihavuus, 2. tyypin diabetes jne.) • Nopeat ruokatrendien muutokset (eettisyys, luomu, kasvispainotteisuus, eläinten hyvinvointi, lähiruoka jne.)
3. Maatalous- ja maaseutupolitiikan	Politiikkamuutosten aiheuttamat haasteet • Uusi ohjelma- ja rahastokausi 2021-2027 aiheuttaa muutoksia säädöksiin, toimeenpanoon ja kehittämisen

muutokset	resursseihin – rahoituksen vähenemisen aiheuttamat haasteet. • Uuden kauden strategia, tavoitteet ja ohjelmavalmistelu – ennakoiva vaikuttaminen ja aktiivinen toimiminen valmistelussa • Hallinnon yksinkertaistaminen ja byrokratian purku hallintoa keventämällä ja tukijärjestelmiä yksinkertaistamalla • Maakuntauudistuksessa tapahtuvien muutosten huomioiminen esim. maksajavirastosopimusten osalta Maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan muuttuminen sekä elinvoimainen maaseutu • Tilaluvun laskun vaikutukset maaseudun kehittämisen mahdollisuuksiin – maatalouden ja maaseudun tukemisen tulevaisuus vaatii muuntautumista. • Maaseutu monipuolistuu, mikä lisää säädösympäristön reagoitiherkkyuden ja yksinkertaistamisen haasteita. Yhteistyön tarve eri hallinnonalojen välillä lisääntyy. Rahoituskorjausriskin varautuminen edellyttää riittäviä valvontaresursseja. • Nuorten kiinnostuksen herättäminen maatalous- ja elintarviketuotantoon esimerkiksi brändäämällä tuotannon eettisyys ja puhdas ruoka. Uudenlaisen yritystoiminnan mahdollistaminen ja tukeminen Poliittisen ilmapiirin muutokset • Poliittisen ilmapiirin muuttuminen lyhytjänteisemmäksi • nationalismin nousu
4. Bio- ja kiertotalouden merkityksen kasvu luonnonvarojen vähenemisen ja ilmastomuutoksen vuoksi	• Bio- ja kiertotalous lisääntyvät ja ruoka ymmärretään osaksi biotaloutta • Kilpailu luonnonvaroista (mm. puhdas vesi, lannoitteiden raaka-aineet jne.) lisääntyy ja hinnat nousevat • Resurssitehokkuus eli sivuainevirtojen tehokas hyödyntäminen edellyttää toimenpiteitä • Bio- ja kiertotalous ovat hallinnonalan keskeisiä toimia, joilla vaikutetaan ympäristön tilaan • Ilmastomuutos tuo uusia tuotantomahdollisuuksia, mutta samalla uudet kasvintuhoojat ja eläintaudit rantautuvat Suomeen ja metsänviljelyaineiston käyttöalueita joudutaan muuttamaan (lisäävät työmäärää) • Ilmastomuutokseen vaikuttaminen ja sopeutuminen
5. Petoksellisen ja rikollisen toiminnan lisääntyminen markkinoiden kansainvälistyessä	• Talousrikollisuus ja petoksellisuus levinneet elintarvikeketjuun sekä lemmikkieläinkauppaan. Samalla turvallisuusriskit elintarvikeketjussa kasvavat. • Viranomaisyhteistyö esim. poliisin ja tullin kanssa • Eläinten hoidon laiminlyönti, merkintä- ja rekisteröintipuutteet • Bioterrorismin uhka tiedostettu • Kyberturvallisuuden varmistaminen • Tukien väärinkäyttö ja tukiehtojen tahallinen laiminlyönti
6. Julkisen hallinnon resurssien niukkeneminen, hallinnon rakenteiden (ja toimintatapojen)	• Taloudellisten ja henkilöresurssien vähenemisen takia tehtäviä tulee priorisoida ja muun muassa tietojärjestelmien kehitystyö voi vaarantua • Hallinnollisen taakan keventämiseen tähtäävä työ • Hallinnollisten rakenteiden muutokset johtavat isompiin kokonaisuuksiin – muutosten vaikutus työn ja toiminnan tehokkuuteen.

muuttuminen	• Organisaatiomuutokset työllistävät, mutta toisaalta mahdollistavat uudenlaisten verkostojen, yhteistyömuotojen sekä rakenteiden syntymisen: ➤ Ruokavirasto, Maakuntauudistus ja SOTE-uudistus ▪ Maksajavirastotehtävien hallinnoinnin ja valvonnan vastuutahojen muutokset sekä viranomaisten osaamisen varmistaminen ▪ Miten saadaan toimialaohjaus toimimaan uudessa maakuntamallissa ▪ Organisaatioiden ja roolien muutokset (Maku, Emma) kasvattavat maaseudun kehittämisen osaamispotentiaalia ja verkostomaisen sidosryhmätyön merkittävyyttä. ▪ Madaltuvatko hallinnon sisäiset raja-aidat ja mahdollistavatko organisaatiomuutokset joustavamman resurssien käytön ▪ Julkishallinnon yhteentoimivuuden parantaminen ▪ Tiedonhallinnan lainsäädäntökehitys ja konsernipalveluiden laajeneminen (Suomi.fi ja Valtorin palvelut) ▪ Riittävätkö riskinhallinta, varautumissuunnitelmat ja valvonnan resurssit kasvin- ja eläinterveydessä, koska riskit ovat lisääntyneet? ▪ Maksajaviranomaisilla on oltava valmius nopeiden muutosten toimeenpanoon lyhyelläkin aikavälillä
7. Osaamis- ja kyvykkyyksivaatimusten muuttuminen sekä viranomaisilla että asiakkaila	Asiakaslähtöisyys, palvelut edellä • Asenteiden kehittyminen niin, että viranomainen toimii valmentavalla, opastavalla tavalla asiakkaan onnistumista tukien. • Asiakaslähtöinen ajattelutapa edellyttää muutoksia viranomaistyöhön ja asenteisiin (yksisuuntaisesta viestimisestä vuoropuheluksi - valvojasta valmentajaksi) Digitalisaation mahdollisuudet hyödynnettävä • Uusi teknologia mahdollistaa uudenlaisia työskentelytapoja, viestintää ja vuorovaikutusta sekä tiedon analysoimista ja jakamista. Digitalisaatio muuttaa sekä viranomaisten että asiakkaiden osaamistarpeita ja työskentelytapoja. • Substanssiosaamisen lisäksi henkilöstön on välttämätöntä laajentaa osaamistaan esim. tietojärjestelmäkehityksen, projektityöskentelyn, viestintätaitojen ja verkostoissa tekemisen suuntaan. Uudet oppimistavat • Jatkuvan oppimisen ja muuntumisen sekä reaktiokyvyn nopeutumisen vaatimus • Kustomointi oppijan tarpeiden mukaisesti: verkko-opiskelu, oppimispolut, urapolut, ilmiöoppiminen, mentorointi, vertaisoppiminen, coaching, jatkuva oppiminen ja kokeilu Kansainvälistyminen edellyttää uuden oppimista • Verkostojen hallinta, sosiaaliset ja kulttuuriset taidot Uudet organisaatiot ja tehtävät sekä resurssien käyttö • Resurssien vähetessä asiantuntemuksen ja ammattimaisuuden vaatimus korostuu. Resurssien ja asiantuntemuksen haavoittuvuus on huomioitava rekrytoinneissa sekä muutos- ja häiriötilanteissa. • Kasvavat haasteet mm. it-työvoiman saatavuudessa omissa rekrytoinneissa sekä lisääntyvä kilpailu ulkoisten palveluntarjoajien resursseista

	• Ison organisaation johtaminen edellyttää uusia johtamistapoja ja aiempaa laajempien kokonaisuuksien hallintaa • Hyvä henkilöstö- ja palkkapolitiikka parantaa työmotivaatiota ja uuden oppimista • Useilla paikkakunnilla toimittaessa tulee huolehtia tiedonkulusta, tasapuolisuudesta, sijainnista riippumattoman työskentelyn toimintatavoista • Tehtäväalueiden laajentuminen esim. EU:ta laajemmalle alueelle
8. Vaikeasti ennakoitavat tilanteet lisääntyvät politiikassa ja markkinoilla	• Varautumisen merkitys lisääntyy; ruokaturva ja huoltovarmuus • Elintarvikeketjun yritysten ja viranomaisten yhteistyön ja osaamisen merkitys varautumisessa kasvaa entisestään • Pandemiat ja muut terveysuhat sekä varautuminen 'mustaan joutseneen' voivat vaikuttaa valmiustoiminnan vaatimusten kasvamiseen • Poliittisten muutosten ennakoimattomuus; brexit, kriisit, nationalismi • Nopeat ja ennakoimattomat markkinahäiriöt vaikuttavat resurssitarpeisiin • Maataloustuotemarkkinoiden häiriötä vaikeampi ennakoida ja sen myötä EU:n markkinatukitoimia käytetään epäsäännöllisesti
9. Mediaympäristön muuttuminen, kansalaisaktiivisuuden lisääntyminen, asiantuntijuuden uskottavuuden mureneminen	• Ajantasaiset nettisivut ja sosiaalisen median hyödyntäminen edesauttaa asiantuntijatiedon ja hyvien toimintatapojen levittämistä • Asiantuntijoiden uskottavuus murenee ja vaihtoehtoiset totuudet korvaavat tutkimustiedon. Organisaatioiden olemassaolon kannalta on tärkeää, että luottamus asiantuntijuuteen säilyy. • Jokainen toimii tasavertaisena viestijänä somessa, mikä edellyttää viranomaisilta viestintätaitoja ja osallistumista. Sosiaalinen media on osa viranomaistyötä. • Viranomaisten toiminta on tarkan julkisen seurannan kohteena ja yksittäistapaukset nousevat helposti julkisuuteen ja poliittisten päättäjien mielenkiinnon kohteeksi • Vaarana, että sosiaalinen media vaikuttaa liian voimakkaasti pitkäjänteiseen strategiatyöhön

10. Uusi teknologia ja digitalisaatio edellyttävät toimintatapojen muutosta	• Teknologian kehittyminen antaa uusia mahdollisuuksia sekä hallinnon sisäisten toimintatapojen että asiakkaisiin ja kumppaneihin päin suuntautuvan yhteydenpidon, palveluiden ja viestinnän kehittämiseen • Yhteiskunta hyödyntää teknologiaa ja digitalisaation mahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla – hallinnon ja asiakkaiden yhteinen intressi • Digitalisaatio tapahtuu kaikille läpi yhteiskunnan eri osien • Mahdollistaa kekseliäisyyttä tuotantoon, tuotteisiin, logistiikkaan sekä tiedon ja avoimen datan hyödyntämiseen • Sähköisen asioinnin ja sähköisten palveluiden lisääntyminen tehostavat toimintaa ja korvaavat nykyisiä menettelyitä • Automaation, digitalisaation ja robotiikan lisääntyessä tehtävät profiloituvat uudella tavalla; kaikki prosessit käytävä läpi ennen niiden digitalisointia. • Teknologiariippuvaisuuden lisääntyessä alttius mm. häiriötilanteiden esiintymiselle kasvaa • Tietosuojan ja tietoturvan merkitys kasvaa tulevaisuudessa entisestään
--	--